

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ:

На місяць . . . — м. 50 ф.
На 3 місяці . . . 1 » 50 »

(Ціна одного примірника 5 ф.)

ВИХОДИТЬ ДВА РАЗИ НА
ТИЖДЕНЬ.

Розсвіт

Часопись громади „Самостійна Україна“.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ

Й АДМІНІСТРАЦІЇ:

«Ukrainisches Sekretariat»
Rastatt (Baden).

ВИДАЄ: ТОВАРИСТВО
„УКРАЇНСЬКИЙ РУХ“.

Раштат,

субота 23. лютого

1918.

До читачів.

Виїзд, 800 чол. із табору викликав і деяку зміну в складі редакційного комітету. Це мало той наслідок, що часопись не могла появи́ти ся в свій час. Просимо тому в Шановних Читачів вибачення за пізну появу часопису.

РЕДАКЦІЯ.

21. ЛЮТОГО
1918 р.

На днях переживала наша громада багато вражень.

Ще не встигло прогнати слово „мир“, те слово, якого ми вижидали вже більше року, коли наспіла з Берестя від української делегації телеграма, щоби 800 полонених Українців із нашого табору післати озброєних на Україну.

Ця мила вістка, що викликала в таборі ще більшу радість, чим сам мир, не без того, щоби не викликала в першій хвилі й деякі сумніви та затривоження. Та ці сумніви скоро розвіяли ся, коли громада довідала ся докладніше про те, що спонукало українську делегацію (яка являється ся представницею українського правительства) просити німецьке правительство, щоби воно не тільки що повернуло назад полонених Українців, але повернуло назад і їхню зброю.

А рік масть ся в ось чім. Україна проголосила себе самостійною державою та замирилася ся з осередніми державами. Ці дві події потягли за собою певні наслідки, яких можна було сподівати ся, одначе не можна було з певністю передсказувати.

Користуючи ся правом на самовизначення аж до відірвання, правом, яке дало народам Росії теперішнє петербурзьке правительство, проголосила себе Україна самостійною та цілком незалежною республікою. Самостійність України давала знову право Україні самостійно вести мирові переговори та незалежно від нікого робити умови з державами.

І цим правом також покористувала ся Україна та незалежно від Петербурга замирилася ся з Німеччиною, Австрією та Угорщиною, Болгарією й Туреччиною.

Але що можна було догадувати ся, чого можна було сподівати ся,—а ніяк цілком певно твердити, те стало ся: навіть із найбільшого демократа та правдолюбця, чим себе називають більшовики, виліз ненаситний москаль.

Москалі (тепер в особі більшовиків), коли побачили, що Україна стає на незалежний від них шлях життя й що їм (Москалям) не прийде́ть ся разом жити з Україною та не прийде́ть ся Україну визискувати (і то визискувати так таки гірше буржуїв—зовсім не по демократичному), заахкали та закричали мов гайвороння й кинулись на віковичну землю наших дідів та батьків. Мов ті розбишаки, як колись азіатська дика орда плондують та палють вони міста та села—вони ті, що в імя правди, любови та волі—прийшли до влади.

Пятнуючи Центральну Раду, правительство України, „буржуазною“ організацією та представницею буржуазії, проголосили петербурзькі більшовики святу війну проти України.

При помочи своїх московських військ наїздять вони на Україну й мечем та вогнем хочуть насильно приневолити Україну слухати Московщину.

Щоби мати причину до свого наїзду, кидають вони в масу народу брудні та брехливі кличі, якими хочуть випровадити наїзд з рівноваги й при помочи яких хочуть завести таке саме безладдя та анархію на Україні, як вони завели й у Московщині. В деяких місцях України вже вдало ся їм викликати нелад—так, наприклад, у Харківщині та Катеринославщині, бо бажання панувати над Україною, не спинає більшовиків і перед тим, щоби послугувати ся в нерівній боротьбі з Україною й такими елементами, які приносили добрі прислуги й царському правительству.

Але помиляють ся Москалі (тепер в особі більшовиків), що їм удасть ся загнудати Україну, що їм, як перед сотками літ, удасть ся Україні справити другу Полтаву. Українство тепер не таке розбите, як у 1709. році—та й політичні умови для України кращі тепер, як були тоді.

В 1709. році, коли гетьман Мазепа хотів вирвати Україну з лап московського царя, була Україна роздерта та розеднана. Тоді не зуміло українське суспільство належимо підперти змагання Мазепи, й заходи Мазепи покінчили ся невдачею.

Тепер справа масть ся цілком инакше. За Українською Центральною Радою стоять тепер, з малими виїмками, всі верстви українського народу, які до тепер непохитно підтримували всі заходи свого правительства.

Але справа висвободження нашого народу й з другого боку представляєть ся тепер краще, ніж у часах Мазепи.

Мазепа, коли ввійшов у союз із Шведами, міг і перечислити ся щодо сил Шведів—одначе не перечислив у своїй рахубі теперішній президент міністрів України, Голубович.

Коли він, як предсідатель української мирової конференції, перше добив ся договору з Німцями—а потім став на чолу українського правительства—то цим він показав, куди скермуєть ся вся українська політика, коли Росія поважить ся покласти знову свою лапу на права України.

І довго не прийшло ся вижидати Україні, щоби, в захисті своїх національних інтересів, проти вічних наших ворогів покликати на поміч тих, яких ми ще до недавна вважали своїми ворогами. Україна звернула ся за поміччю до Німців супроти Москалів.

Великий час вимагає великих душевних сил. Такі знайшли ся в Українців.

Довго пробувала Українська Центральна Рада порозуміти ся з Росією, але ненаситна поестра України не хотіла вдоволити ся братнім порозумінням, вона, як і давніше, захотіла панувати над Україною. Тоді не остало Україні нічого виходу.

На свою оборону закликала вона Німців.

Тепер на українські землі ступили німецькі війська, які мають привести лад у красві та очистити край від більшовицьких ватаг.

Тимчасом Українська Центральна Рада організує власне військо, щоби власними силами вдержати лад у красві. Задля цього стягає вона зі всіх фронтів та з полону Українців, щоби утворити з них сильну міліцію, яка би могла й сама встояти ся перед всякими пізніщими московськими нападами та могла оборонити й населення України від тих нападів.

Перших вісім сот полонених Українців, що зараз на поклик свого краю поставили ся в його розпорядимість, вже відіхали з нашого табору на Україну. Інші вийдуть у свою чергу...

Честь же Вам, сини України, що без вагання послухали голосу свого народу. Вам 800, які мали щастя по трохлітній неволі першими ступити на вольну вже землю, заздрять тисячі таких же щирих синів своєї НЕНЬКІ,

які на кожний її поклик готові стати на послуги свого народу. Ідїть, ми скоро вслїд за Вами!

Вісти з України.

Заява українського правительства.

Берлін, 18. лютого. Бюро Вольфа доносить, що українське правительство розіслало з Житомиру, теперішнього свого осідку, таку іскрову телеграму:

„До всіх!

Ви читали іскрові телеграми та газети більшовиків, у яких вони кажуть, що вони ведуть боротьбу не з українським народом, але з ненависною Центральною Радою, яка не хоче признати більшовицької влади.

Не вірте їм, бо це тільки облудна вимівка. Не дивіть ся на слова, але дивіть ся на діла більшовиків у нашому Краю.

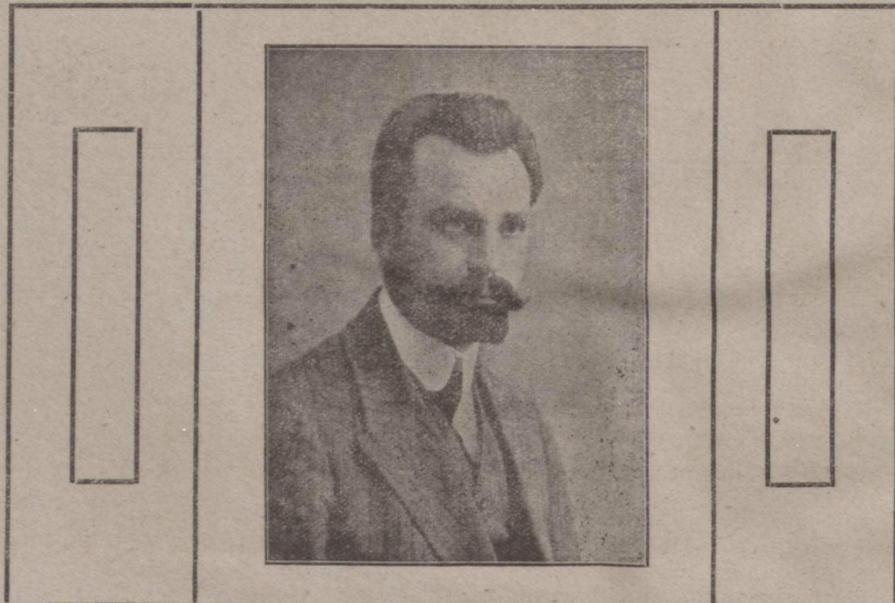
Ще перед двома місяцями говорили всюди в Росії про Україну, як про оазу в всеросійській пустині. В нашому Краю панував менш-більш порядок. Радість, гордість та повага перед нашим першим, самим українським народом вибраним, соціалістичним парламентом панувала в нашому красві, і ми прямували до того, щоби не руйнувати, але щоби на руїнах війни в соціальних та демократичних свободах самим відбудувати наш Край.

Більшовики в Петербурзі, Москві та інших московських містах гляділи з заздрістю та ненавистю на поступ Українців. Але це було ще незначною причиною. Важнішою причиною було природне багатство України на збіжжя, цукор і все те, що продукує наш край,—та відвічний, історичний звичай жадібних та ненаситних Москалів, наших старих гнобителів, щоби нас грабити та висисати. Представителі більшовицьких думок не відрізняють ся в нічім від царських гнобителів та визискувачів. Вони топчуть, як і ранше, права та волю неросійських країв колишньої російської імперії та продовжують розбишачтво царату. Чому граблять більшовики тільки Україну? Чому, наприклад, не граблять Донщини, хоч там є також багато запасів збіжжя, хоч після поняття більшовиків лише там зібрали ся противники революції?

Та це ясно. На Донщині в більшості населення московське; отже його шанують, хоч би воно було революційне або й реакційне. А Україна—це український край і з українським населенням; отже на неї нападають на московський лад та граблять її, помімо того, що вона зорганізувала ся, як соціальна й демократична республіка.

Чужинці, Ви, котрі нас не знали до тепер і до котрих наш голос сьогодні ледво доходить, зрозумійте нас тепер, зрозумійте правдивий характер російських більшовиків. У Харкові, Полтаві й Катеринославі, в Києві та в інших українських містах панує тепер убивство та пожар. Кожного Українця переслідують, витягають із помешкання та кажуть червоної гвардії розстрілювати. Читайте, коли ви нам самим не вірите, те, що самі більшовики пишуть, те, що вони написали в своїй газеті, петербурзькій „Правді“, з дня 18. січня.

Там стоїть: „Ведення справ та уряд комісаря для прохарчовання на українських землях поручаєть ся народньому комісарові Лукановському. Цілий технічний апарат, як залізницї, двірцеві комісарі, агітатори та летючі ревізійні відділи, все це є до його розпо-

Володимир ВИННИЧЕНКО, письменник і предсідатель першого українського міністерства, яке уступило тепер.

Всеволод ГОЛУБОВИЧ, Генеральний Секретар торгівлі в міністерстві Винниченка, предсідатель мирової делегації в Берестю й тепер предсідатель нового українськ. міністерства.

рядимости. В селах та в різних маєностях є ще маса збіжжя, у фабриках України ще багато цукру, на залізничних стаціях стоїть багато вугілля в возах. Біда тільки, що перевіз неможливий, бо залізниця в страшному стані.

Так, наприклад, може курсько-московська залізниця перевозити денно тільки 115 возів, наколи раніше вона могла перевозити правильно 1500 возів.

Перехрестні залізничні стації цілком запахані. Це треба направити. Також великий труд справляє нашим комісарям по селах, де вони організують безробітних людей, реквізиція хліба, тому що українські сільські комітети не хочуть видавати хліб.

Чужинці! Чи Ви знаєте, що то значить мати в селі большевицьку реквізиційну комісію, чи ви знаєте, як вона опускає село? Все новими розбишацькими ватагатами надходять вони. Вони стоять під проводом агентів та жандармів старого правительства, які звикли, на приказ царату, вбивати невинних та безборонних людей. Вони продовжують своє ремесло й ширять нещастя та страх у нашому Красві, який винен лише в тому, що він ішов до добробуту, волі та миру.

Чужинці, ви, що вільно живете на землях ваших батьків, почувте нас та зрозумійте нас! Також і ми боремося за соціальні свободи, за долю наших жінок та дітей, за право на самовизначення, що вони хочуть вирвати нам із рук.

Чужинці, ширіть це, коли ви прихильники справжньої соціальної та демократичної волі, та шліть це у всі краї, де ні реакційні, ні

анархістичні нищителі не роблять перешкод, щоб можна почути голос правди та волі.

Україна кличе на поміч Німеччину.

Берлін, 16. лютого. Бюро Вольфа доносить, що Українська мирова делегація в Берестю передала німецькому правительству ось який відклик до німецького народу:

„До німецького народа!“

Дня 9. лютого цього року ми, гаряче бажаючи жити в згоді та приязні зі своїми сусідами, підписали мир із державами почвирного Союзу, щоб покінчити братовбійчу війну та щоб всі свої сили повернути на уладження власного й самостійного державного життя. Але весела вістка з 9. лютого не принесла миру нашому красві. Ворог нашої волі вдерся до нашого Рідного Краю, щоб ще раз, як перед 254 літами, вогнем та мечем здавити український нарід.

Російські большевики, які перед місяцем розігнали Установчі Збори в Петербурзі, що складала ся майже зі самих соціалістів, проголосили тепер, як вони кажуть, святу війну проти соціалістів України.

Із півночі нападають ватаги червоногвардійців на наш Край. Вони лучаг ся з громадами російських салдатів, що повтікали з фронту, та з увільненими злочинцями—і під проводом колишніх жандармів та поліцаїв нападають на наші міста, плюндрують їх, вби-

вають провідників і заслужених діячів нашого народу та беруть від властей контрибуції. Із зруйнованого та палаючого міста йдуть вони далі, шукаючи нової добычі.

Ці розбишацькі напади нашого північного сусіда мають на меті, як показує нам наша історія, знищити самостійність нашої держави.

Під їх невинними приводами криють ся правдиві причини й тих, що мають інтерес у тім, щоб на Україні панувало безладдя, як і тих, які бажають повороту колишнього самодержавства. Перед усім світом заявляємо, що петербурзькі комісарі брешуть, коли вони говорять про повстання народу на Україні, що вони брешуть, коли Центральну Раду, парламент Української Народної Республіки, який складає ся зі самих соціалістів і який перевів у життя далекойдучі соціальні та демократичні реформи, вони називають Радою буржуазії. Петербурзькі комісарі, які, тільки на словах настійливо боронили добробуту України, Польщі, Курляндії й інших народів, прибрали в Берестю вид примирливости та й заявили, що вони стигають із фронту війська—щоб потім вишком перекинути їх на Україну—в замірі ограбити нас, вивезти згосби збіжжя на північ, а край підчинити своїй владі.

Але тепер, коли по чотирох літах упала та стіна, що відділяла нас од наших західних сусідів, ми підносимо наш голос, щоб сповістити про нещастя нашого народу.

Ми бачимо, що очі нашої революції в небезпеці, тому ми мусимо побоюватись за нашу заледві добуту волю.

Криваві бої з російськими ватагами відбуваються і далі що дня. На Волині та в інших місцях громадами ми власні сили, щоб поставити опір тим товнам, що сунуть із півночі.

В цій тяжкій боротьбі за наше існування оглядаємо ся за поміччю. Ми переконані в тому, що вільний німецький нарід, який любить лад і порядок, не остане байдужим, коли він довідає ся про нашу скруту. Німецьке військо, що стоїть в крилі нашого північного ворога, має силу, щоб прийти нам у поміч та своїм нападом стримати ворога від того, щоб він далі посував ся в наш край.

Оце ми мали сказати в цій тяжкій годині. Ми знаємо, що наш голос почують.

Нове українське міністерство.

Як ми доносили в 8-9. ч. „Розсвіту“, уступив Генеральний Секретаріат України, на якого чолі стояв Винниченко—а на його місце склав нове українське міністерство Голубович.

Близких відомостей про причини уступлення міністерства Винниченка поки що не маємо. Коли такі відомости отримаємо, то поділимо ся з нашими читачами. На цей раз обмежимо ся тим, що подамо склад нового міністерства, який представляє ся так:

- Предсідатель міністрів **Голубович**;
- Міністер війни—**Немоловський**;
- Міністер суду—**Ткаченко**;
- Міністер внутрішніх справ—**Христюк**;
- Морський міністер—**Антонович**;
- Міністер фінансів—**Перепелиця**;
- Міністер доріг—**Сокович**;
- Міністер просвіти—**Григорієв**;
- Міністер рільництва—**Терниченко**;
- Міністер харчу—**Ковалевський**;
- Міністер заграничних справ—**Шульгин**.

Істинно-руські большевики і сини України.

Під таким заголовком видав колишній предсідатель Генерального Секретаріату України, В. Винниченко, листок, у якому він влучно характеризує большевиків—та, на жаль, і деяких синів України. Винниченко не пророкує добра для Росії з большевицьких заттів—і задля того він так боліє та побоює ся і за будущину України.

Кадети собі тихенько підхіжують та славно протирають руки, дивлячись, як з півночі „сдиної, неделімої, брюхатої матушки Росії“ пре на „самочинную, крамольную Україну“ „разухабістий“, розхристаний, істинно-руський большевик. Ще не вмерла „брюхатая матушка“, ще вона попанує. Істинно-руський молодець-большевик рознесе на тріски всі „самоопреділення в плоть до полного прцоединенія к единой, недѣлимой“. Розмете, розграбує, понищить, напеть ся до нестями, вигидить круг себе все і паний, зогижений упаде й закачаніє. А тоді тихенько підхіжуючи приїде в лякованих черевичках кадет, приколе істинно-руського большевика, а на його місце поставить істинно-руського чорносотенця. І візьмуть вони тоді знасилувану, зогі-

Падолістові події в Москві мусять збліднути перед цими подіями в Києві.

Головна боротьба відбула ся в околицях Печерської Лаври, де були зібрані українські бойові частини.

Оповідать, що учні офіцерських шкіл прилучили ся до українського війська.

Після большевицьких звідомлень, бороли ся в українських рядах румунські, англійські й французькі офіцери.

Багато монахів добровільно зголосило ся в ряди борців.

Бог під Києвом.

Петербург, 18. лютого. На передмісті Києва, в Рогачеві, прийшло знов до тяжкого бою. Відділи Українців окопали ся по укріпленням.

12. лютого Рогачів заняли большевики. Українці зірвали мости через Дніпро в трьох точках. Операції продовжують ся. Військо Петлюри відступає до Житомиру.

Українські полонені Січові стрільці в боротьбі проти большевиків.

Точніші звідомлення, які вже нашіли про боротьбу за Київ, подають, що в обороні Києва перед большевиками визначили ся також полонені укр. Січові стрільці, які головню творили скорострільні команди і обвішані лентами з патронами сніжили туди де було найгарячіше.

Українські війська обложили Київ.

Стокгольм, 18. лютого. Після повідомлення з одного українського джерела в цю пору почалась знову облога Києва. Українські війська, число котрих з кожним днем збільшуєть ся, обложили Київ. Місто цілком замкнене.

Стратегічний план українських військ—взяти без руйнованя місто, змусивши большевиків піддатись голодом.

Вісти зі світа.

В Румунії.

Кільканацять днів назад зайшли в Румунії деякі зміни. Уступило міністерство Братяну й прийшло до державної керми іністерство Авереску. Причиною до уступки Братяну є територіальне положення, в яке попала Румунія.

Мир України з осередніми державами відрізав Румунію від її союзників і поставив Румунію перед альтернативою миру та війни (т. зн. або бий ся, або мири ся). Задля цього станове Братяну, який являєть ся головним ви-

новником війни Румунії з осередніми державами, стало неможливе. Братяну уступив, а на його місце обняв провід правительства більше уміркований політик (та, як то кажуть—і прихильник миру), генерал Авереску.

На днях мають почати ся мирові переговори Румунії з осередніми державами. Можна сподівати ся, що Румунія пізнає себе, вдарить ся в груди, та замрить ся.

Мирова умова

між Україною й осередніми державами.

Мирова умова між Німеччиною, Австрією, Болгарією й Туреччиною з одного боку й Українською Народньою Республікою з другого, підписана в Бересті дня 9. лютого 1918 р., у головних точках звучить так:

„Через те, що український нарід, який під час цієї війни проголосив себе незалежним і висловив бажання ввійти в мирові зносини з державами, які воюють із Росією, правительства Німеччини, Австрії, Болгарії та Туреччини рішили завести мирову умову з правительствам Української Народньої Республіки й цим дати початок до загального та тривалого мира.

Задля того вповноважені вищеназваних правительств, а власне:

- 1) від правительства Німеччини—державний секретар, Кільман;
- 2) від правит. Австрії—міністер гр. Черніл;
- 3) від правительства Болгарії—Радославов, Томев, Столинович, Ганчев і Анастасов;
- 4) від правительства Туреччини—Таалат Паша, Амет Несім-Бей, Ібрагім Гаккі Паша й Амет Ізек Паша;

5) від правительства Української Народньої Республіки—члени „Центральної Ради“ Олександр Севрюк, М. Любинський і М. Левицький—зіхали ся в Бересті, обговорили, погодили ся й підписали таку умову:

- 1) Німеччина, Австрія, Болгарія й Туреччина з одного боку й Українська Народня Республіка з другого заявляють, що між ними скінчив ся воєнний стан і на далі вони рішили жити в мирі й приязні.
- 2) Між Австро-Угорщиною з одного боку й Українською Народньою Республікою з другого, наскільки ці дві держави межують зі собою, лишаєть ся той кордон, який був між Австрією й Росією перед вибухом цієї війни. (На сході Буковина й Східна Галичина не змінені). На півночі провізоричний кордон іде від Тарнограда, Томашева, на Камінець Лиговський—себ то обіймає Холмщину, Підляшша, Поліся—а в пограничних міських селах саме вже населення скаже, куди схоче належати.

На випадок, як би Україна мала межувати це з якою инчою з цих чотирьох держав, то на це треба ще окремих порозумінь.

- 3) Очищення зайнятих країв піде зараз таки після перевірення й затвердження (ратифікації) цієї мирової умови.

— Ось куди твоя бумага!

Гайдамаки регочуть ся...

— Так, пане хорунжий! Добре!

Після цієї передмови хорунжий виймає з кабура... Третій Універсал і, показуючи пальцем, навчає:

— Оце що-до землі, а оце що-до заводів.

За подробицями—до повітового комісара Центральної Ради. Всі законні акти роблять ся в—день, привселюдно, а не по дванацятій годині ночі.

Отже, марш до-дому спати! Прраз!..

— Звініте, гаспадін офіцер,—лепече Кузьма:—ми думали, як у Петрограді...

— Звініте, господин большевик,—перебиває хорунжий:

— У нас тут повинно бути так, як у Києві. Чи так я кажу, товариші—робочі?

— Так, пане хорунжий,—кричать мельники—гоніть їх к чортів матері, лаять тут, прокляті кацапи, лиш молоти заважають.

— Чув?.. І гляди мені, щоб твоя нога більше сюди не ступала. Досвіданія!.. Хлопці, гайда!

Поїхали...

Минає третій тиждень.

Всі міські злодії, всі лицарі темної ночі, що за допомогою революційної ворохобні й бездіяльності міліції, були господарями стану, безборонно оббираючи що-ночі то того то цього „буржуя“,—припишли: хорунжий закликав до себе ватажків і заявив:

— Щоб меві ні одна курка ні в кого не пропала!

фікації) цієї мирової умови. Спосіб очищення й передачі занятих країв визначать уповноважені заінтересованих частин.

4) Дипломатичні й конзулярні зносини між державами, що заводять між собою мир, розпочинають ся негайно після перевірення й затвердження мирової умови.

5) Обі сторони, що заводять мирову умову, зрікають ся обопільно повернення їх коштів війни, затрат на ведення війни й воєнних відшкодовань, що спричинені війною їм або їхнім горожанам у військових областях.

6) Полонені з обох боків, відійдуть до своїх країв. Справи, звязані з цією справою розвизкують ся так, як це вказано в 8. параграфі окремої умови.

В умові про господарські відносини між державами, що завели мирову умову, параграф 8. говорить ось що:

„Привернення суспільних та приватних правових відносин, виміна полонених і цивільних інтернованих, справа амностей та забраних підчас війни торговельних кораблів будуть порушені й унормовані окремими договорами з Українською Народньою Республікою“.

Далі в умові порушено багато справ про обміну й ціну краму та багато цілком формальних справ, яких ми не будемо тут поміщувати, бо до того треба окремого знання торговельних та господарських зносин, які були давніше між Росією й осередніми державами, а без того вони були б для читачів незрозумілі.

Ця мирова умова уложена та списана для Німеччини й України в німецькій і українській мові, для Австрії й України в німецькій, угорській і українській мові, для Болгарії й України в болгарській і українській мові і для Туреччини й України в турецькій і українській мові.

На кінці говорить ся, що ця мирова умова має бути перевірена й затверджена. Перевірочні (ратифікаційні) документи будуть обміняні в як найшвидшому часі в Відні. По затвердженні ця мирова умова вступає в силу.

Виготовлено в п'ятих мовах у Бересті-Литовському дня 9. лютого 1918. року.

Підписи.

По мирових переговорах у Берестю.

Мир України з осередніми державами, який українська делегація підписала враз із делегаціями осередніх держав дня 9. лютого, та заява Троцького, председателя російської делегації, з дня 10. лютого, заява, в якій Троцький зрікаєть ся формального підписання миру й заряджує демобілізацію російських військ,—отже мир України й заява Троцького викликали нове політичне положення.

Троцький, який не рад був з того, що Україна, без згоди та без порозуміння з Росією, замрива ся з Німеччиною, Австрією, Болга-

— Ну, как вам наравятся еті гайдамакі?

— Так кто же мог предполагать!

— Нет, я віжу тепер, что із етой України такі да—будет дело.

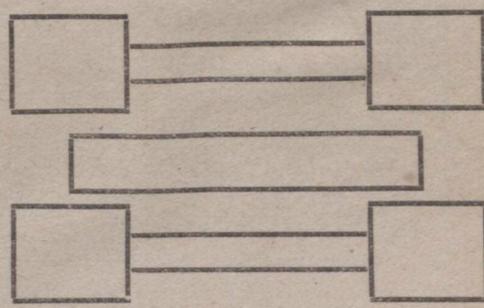
— А что ви думаете! Ви только посмотрите, как еті гайдамацкіе салдати соблюдают дисциплину. Ви думаете, ето шуточки? О, вот оні йдут...

— Господін хорунжий, мой почтеніе, пані хорунжий!..

— Господін гайдамака, пожалуйте сюда, я вам что-то скажу. У меня есть харрошіе папіроси,— только для господ гайдамаков!

— А у меня, так есть бутылочка вина. Только для гайдамаков!..

Причепи.

Але починаєть ся „altera pars“: міські злодії, що мають більші чи менші звязки з „нальотчиками“, під маскою большевицького лібералізму до „анархистів“ починають обстоювати за арештованими:

— Ослобоніть їх!.. Вони бедного человека не трогають... ето вони против буржуев соседняються... на хуторі буржуй живьють... ослобоніть їх!

— Которий там за те, щоб ослобоніть?—запитує гайдамака:—а-ну, виходь сюди! Ось я тебе ослобоню!

Сміх...

А ходатай ховаєть ся по-за сусідню спину.

Минає другий тиждень.

Кузьма, Захарко й Оверко, з декретом Леніна в руках, по дванацятій годині ночі, озброєні гасівницями й пістолями— з'являють ся на млин, що меле на армію, маючи на думці до рання перевести соціалізацію його. Всі три кацапи, з сусіднього кацапського посьольку. Вимахуючи декретом, кричать, що вони „не признают нікакой України, потому Украина—ето буржуи!“

Гайдамаки вже тут.

— Ти хто такий?

— Я із Петрограда. Вот моя бумага,—гордо виступає Кузьма.

Гайдамацький хорунжий, стрункий та спритний юнак, нестриманий і дикий, неначе вигулькнув десь із самого віру XVIII століття, різко хапає „бумагу“ й показує Кузьмі з Петрограду, що з нею треба робити.

За хорунжим стоїть загон, усі, як один,—панове-товариші в житті й слуги покірні в лаві.

жену, винищену більшовиком красуню „краснолицю“, Україну, візьмуть її за прекрасні коси і потягнуть туди, де й була вона 250 літ: у „тюрму народів“, „брюхатую, єдиную неделимую Русь“.

А щож наші землячки? А щож наше воїнство, яке так палко, так некуче любить „бідну Неньку Україну?“ Чом-же воно не кричить боєм муки, образи й лютої скорби за честь і щастє своєї матері?..

Де воно, те славне воїнство України, сини запліваної, знасиленої істинно-руськими молодцями Неньки?

Ах, синки п'янінькі лускають насіння, в казармах, продають на базарах папіроси й ходять під ручки, з істинно-руськими більшовиками! Молодці-хохлики, молодці-ребята! Істинно-руський пан кадет вам потім піднесе добру порцію... березової каші.

Лускайте насіннячко, сини України, пацайте п'яними ногами по казармах,—колись лускати-мете ви иньшенасіння, яке виростє з вашої ласки до рідної країни.

А виростє! Бо вже дуже не мила істинно-руському більшовику Українська Центральна Рада. Аж пинить ся гевал, аж синїє та кричить: долой і буржуазну, і контр-революційну, і таку, і сяку Центр. Раду!

А чи бачив же він своїми п'яними очима саму „буржуазну“ Раду? Яка вона, які буржуї в ній сидять? Чи хотїв-же він її бачити? Чи поспитав у самої України?

Та на віщо те йому? Хіба йому Рада потрібна? Хіба він правди шукає? Більшовику не треба самої України, треба українського хліба, цукру, вугілля, мяса. І не дурно то істинно-руський молодець, так само як істинно-руський буржуй-кадет так цупко хапають ся на самперед за Харківщину та Катеринославщину, не дурно вони старають ся ударити в саме серце України. Та не диво з більшовика, не диво з кадета, не диво з усіх явних і тайних ворогів України. Всім ясно, чого вони хочуть!

А чого хочуть наші бідні, нещасні, задурені більшовицьким гвалтом хохлики? Чи вони не поспитають у свого народу, у своєї Матері-України, що то за Рада? Чого вона хоче, чим болїє, до чого тягнєть ся всею душею? Нехай прийдуть, нехай грізно, нехай з боєм гукнуть їй: а ну, давай сюди панів-буржуйів та генералів, що засїдають у тебе! І побачать тоді синки-базарники, що дурили їх більшовицькі молодці, що оббрехали вони мужицьку й робітничу Україну, що не може познєволена, ограбована царями та панами невольниця на світанку своєї волї кликати на раду тих самих панів та генералів, що мордували, ганьбили й нищили її. І соромно стане синкам-базарникам, як вийдуть на їхній грізний крик із Ради замість буржуйів їхні брати селяни та робітники, і може обїлєть ся серце їм гнівом на істинно-руських молодців, що так дурили їх. Та чи прийдуть-же ті синки? Чи поспитають? Яке їм діло до України, до рідного краю, до долї свого окра-

денного, мужицького, знасилюваного всякими панами народу?

Вони мають повні кишені насіння, вони похожають собі по базарах, слухають істинно-руських молодців і разом з ними лають в батька і в матір і свій нарід, і своїх братів-робітників у Центральній Раді і розчавчену, ограбовану, знасилювану п'яними більшовиками матір Україну...

Честь вам, синки-базарники!
В. К. Винниченко.

Війна на Україні.

Стокгольм, 9. лютого. Українська делегація в Берестю дістала з Києва таку депешу: „В повєдїлок українські війська винесли під Сарноу велику побїду над більшовиками. Забрано 300 скорострїлів, 200,000 рушниць та багато иньчого військового матеріалу.“

Під Київом більшовики потерпіли також серйозне поражєнє. Там стратили вони до 3000 убитих воєків.

В Києві.

Петербург, 15. лютого. Із вісток, що надїшли з Києва, виходить, що там їде крївава битва поміж Українцями та червоною гвардією.

Військам, вірним Центральній Раді, удало ся зайняти після жеретогого бою двірєць і будинок Генерального Штабу.

До самого осередка міста йшли страшні бої.

Після того заключено перемир'я. У місті було багато грабїжїв. Власти не мають сили удержати порядок.

Стокгольм, 16. лютого. Українське інформаційне бюро доносить, що в Києві та на залїзницї Київ—Полтава проголошено воєнний стан. Київ заповнений українськими військами, котрі без перерви йдуть та йдуть проти більшовиків. Усі вістки про заняття Києва більшовиками та про їх успіхи неправдиві.

Спокій у місті цілком привєрнено назад. Замір більшовиків викликати повстання здавлено втруде. Центральна Рада стягає українські війська з Кавказького фронту, щоби ці війська вислати проти більшовиків.

Стокгольм, 17. лютого. Українське інформаційне бюро доносить із Києва:

29. сїчня вибухло в Києві повстання більшовиків. П'ять день трєвали вуличні бої. Українські війська, під головним проводом Петлюри віднесли накінець побїду, одначе 3. лютого надїшли нові сили більшовиків і почали обстрілювати Київ з тяжких гармат від стації Дарниця. Українська артилерія відповідала з головного двірця.

Тому, що у місті вибухли великі пожари,

яву й дратує нерви.

Очевидно, це якийсь історично-атавістичний наслідок.

Занєвно, це слово, одна лиш сполука згуків його, у психїці польської й єврейської буржуазїї має викликати найогидливіший образ.

Скільки не силкують ся різні наші промовці, люде ретельні й цілком добромислї, розвіяти те упередженє, пояснити звязаний із іменем гайдамаків момент історїї, довести, що зараз гайдамаки у всяким разї менше страшні, нїж озброєні більшовики й та тьма, котра їде за ними,—шкода говорити:

— Нам гайдамакі не нужні!

— Ми їмєем комітет общественной безопасности, ми їмєем міліцію,—нам гайдамакі не нужні. Харошая охрана: гайдамакі!

— Але ж ваші комітетчики, як приїде до бїди, поховають ся під сїдницї своїх жінок, а міліція такі хабарї лупить, що й покійній поліції не спило ся,—сами ж скаржите ся.

— Нам гайдамакі не надолї.

— Ну, як вам не нада, то й не нада, а ми до себе на станцію запросимо,—ухвалили залїзничники—нам нада.

І невеличкий загон у шапках із червоними верхами прибув таки.

В місті перешїтували ся:

— Ну, что, вже єсть?

— Єсть.

— Ви відєлї?

— Сам єхал с нїмі.

— Ну, і что жє?

— Пока,—так нічево не відно... Офіцер как будто би даже порядочний человек...

— Ну, ну. Будет вам порядочний, ведь

Центральна Рада перенєсла ся до Житомиру. У час бою більшовики почали грабити крамниці й приватні мешкання, особливо дуже потерпїв від грабїжі жидївський квартал на Подолї. Квартали біля двірця й Печерської Лаври цілком знищені.

Українське інформаційне бюро каже, що задля заведення миру України з осередніми державами одушевленє в краю велике й Центральна Рада рахує на швидку побїду.

Варшава, 18. лютого. З Рівна надїшли перші подробиці про бої, що відбули ся поміж більшовиками й Українцями в Києві минушого тижня. Більшовики ще з початку лютого, болячись, щоби Українська Центральна Рада не замирила ся з осередніми державами, зїбрали всі свої сили, щоби або скинути Центральну Раду, або зробити її на який час нездїбною до дальшого ведення справ.

Вони стягнули всі війська, які тільки могли стягнути, з німецького фронту, з південно-східної Росїї, між иньчим великі відділи, котрі властиво були пригатовані проти Калєдіна, й це все кинули на Київ.

Головною метою поставили вони собі не допустити до миру між Україною й осередніми державами.

Також тяжкої артилерїї уживано проти Києва.

11. лютого зі стації Дарниця, котра лежить на березї Днїпра проти Києва, розпочато обстрілювання безборонного міста зі 120 гармат. У місті було досить мало україн. військ.

Більшовики вживали горючих бомб, котрі викликали страшні пожари в центрі міста, на Хрєщатику та в Печерській Лаврі. Невелика скількість українських військ цофала ся, витримуючи тяжкі бої, від кварталу до кварталу.

Більшовицькі орди розпочали грабїжі й убивства в занятих ними частинах міста. Ранєних Українців, лікарів і сестер милосердя більшовики розстрілювали, будинки всіх українск. народнїх діячів розбивали та запалювали. В місті на кількох місяцях уладжено „судєбне комітєти“. Цї комітєти заарештовували за допомогою шпигів зі царських часів, усіх українських діячів і їх прихильників, що не вміли утїкти, і перєдавали їх сотнями до розстрілу. Більшість членів Українського правитєльства перєхала до Житомиру й других міст.

Український полк імені Гордїєнка, котрий, пробившись з північної Росїї, йшов 300 кільєметрів до Києва, понїє великі втрати в боях у Києві.

Стокгольм, 19. лютого. Одно телефоничне звїдомлення з Москви освітлює страшні подїї перед заняттям Києва:

Над містом висїли густі хмари диму.

Вся більшовицька артилерія брала участь у бою. На всіх вище положених місцях, а також на правому березї Днїпра були уставлені гармати. Більше нїж 200 вогняних пац було пущено в рух.

ето же гай-да-ма-кі! Ви понїмаєте?

— Ох-ох! І когда вже все єто окончїтєся, —все єтї України, гайдамакі, перегайдамакі... Минув тижєнь.

На хугїр, поблизу міста, наскочили озброєні злодїї.

Назвавши себе анархїстами, поводили ся, як хулїгани:

Побили начиння, стрїляли в стєлю, псували меблї й перєсварилися межі собою, напїхаючи пельки й кишені маринованими сливками. Вісімнадцять озброєних башбузуків, на грузовому автомобілі, з дальнього міста.

Гайдамаки—раз, два: зловили.

Не всіх, звичайно,—иньші розбїгли ся, иньших спїткала догоняюча куля, а решту зловили.

— Ага, голубчики!..—і юрба, розумїть ся, вже готуєть ся до самосуду: засучує рукави, пошлює руки, присуваєть ся, підкрадаєть ся до звязаних безпорадних злочинців... А тут їще подїя мпнулої ночї жару піддає: конокрад убив молоду селянську дївчину, що, не стримавшись, крикнула „пробї“, коли злодїяка виводив із стайнї єдину пару конєнат.

Отже, юрба сунє до „нальотчиків“, серце камяніє, очї виблискують... руки аж свєрблять... „ббий їх, с. синів!“

—Гєть! Розїйдїсь!..—гремить гайдамака:—Закон!—

— Що... де... який тепєр закон... тепєр нема вїяких законів... єуд внищєжєно... законів нема... ббий їх, подлєцїв!..

— Закон є!—рубає гайдамака:—Центральна Рада! Секретарєтво Суду! Гєть, бо стрїляти му! Ррраа!

І юрба—в ростїч.

Гайдамаки.

Передруковуємо цей фейлетон із 217. ч. «Нової Ради»—з нагоди відїяду 800 чол. на Україну. Рєд.

До одного міста для охорони станції залїзничої мав приїти загон гайдамаків.

Зачувши про це, ціле місто немов збожеволїло.

В божевілїї тому взяли ласкаву участь усі верстви людности: і рада депутатів, і спєкулянти, і ультра-революційні mesdames салдатки, і буржуазія, а надто єврейська.

— Что значїт гайдамакі, і зачєм нам онї здєсь!

А треба зауважити, що з боку певних єврейських кругів—особливо недовір'я до українїзованих частин війська: досить згадати недавно більшовицько-українську війну на вулицях Одєса, підчас якої загинули красногвардейцї брати Кангуни, Моця й Льова. Скільки зойку, розмов, перєсудів і газєтного гвалту викликав справдї сумний випадок смєрти цих братів, але ж, прошу вас, не їх одних, бо загинуло ще декілька десятків людей. Тим часом справа виглядала так, неначє загинули лиш Моця й Льова, а решта—„не важно“. І на останку третїй брат Кангун, ще живий, трїумфально присягаєть ся, що кров його не заспокоїть ся дотї, доки не помстїть ся над усіма гайдаманами.

Отже, гайдамаки це—сїрка, що розпалює

рією та Туреччиною, задумав таки скорити Україну під власть Московщини.

Він під позором, що мов то Росія не думає далі воювати, склав у Берестю заяву, яка мала би боронити Росію перед нападом із боку Німеччини—а дати Росії вільну руку супроти України. Але Троцький помилився дуже, коли він думав, що лише він хитрий.

Німеччина не заводила з Росією перемир'я задля того тільки, щоби після довгих переговорів сотворити для себе стан між війною а миром—а згодилася вона на завішення оружжя тільки тому, щоби замирити ся з Росією.

Це мав мати Троцький на виді! Однак Троцький задумав у „революційний“ спосіб покінчити війну з Німеччиною її союзниками.

Він гадав, що своєю заявою він і положить кінець війні й не замирити ся з „імперіалістичною“ Німеччиною, а що більше зможе перекинути з фронтів війська на Україну, щоби її приневолити слухати Петербурга.

Та пан Троцький перечекав ся в рахубі. Німеччина прийняла заяву Троцького, як виповідження перемир'я. Речинець перемир'я від заяви Троцького, з дня 10. лютого, скінчив ся 18. лютого, й точно з полудня на 18. лютого поступили німецькі війська наперед, на російську територію.

Тепер Росія буде змушена цофнути назад свої війська з України, що нищили та грабили наш край, щоби боронити своїх границь. Розумієть ся, що ця нова воєнна акція буде мати вплив і на внутрішню політику Росії.

В котрий бік повернець ся ця політика, покаже час.

Також на польську політику зробив мир України з осередніми державами свій вплив. Справедливе зачислення Холмщини до України обурило так дуже Поляків, що вони виповіли осереднім державам формальну війну.

Справа маєть ся так, що Поляки привикли зачислити Холмщину, так само, як і східну Галичину, за польський край, хоч підстави до цього вони не мають ніякої, бо в Холмщині більшість населення українського.

Але Поляки, які привикли, що з ними та з їх жаданнями все числили ся, тепер не стямали ся, коли супроти них повагали ся осередні держави прикласти мірку справедливости. Таке відношення осередніх держав до Поляків, які все ще не можуть покинути мрії про Польщу „від моря до моря“, збило їх так із пантелику, що вони вдарили на тривогу.

В день, коли стала відома мирового умова України з осередніми державами, на деяких домах у Кракові, Львові та Варшаві появили ся чорні прапори. Всі польські партії заговорили про четзертій поділ Польщі. Міністерство польське, на знак протесту проти прилучення Холмщини до України, уступило. Польська правляча Рада видала відповідну відозву до народу. Галицькі Поляки заповіли опозицію австрійському правительству.

Як далеко йде гнів Поляків, видно з того, що вони хапають ся аж таких засобів протесту, як страйк, який вони мали зарядити 18. лютого по цілій Галичині.

Та треба сподівати ся, що гнів Поляків буде недовгий і що вони скоро погодять ся зі станом справ. Польський політичний розум не дозволить їм вести ризиковної політики, інакше вони відчужать собі цілком осередніх держав.

Господарські переговори з Україною.

З Берліну доносять: Переговори господарської комісії з Україною будуть вести ся в Берліні. В тій цілі заступник австрійського міністерства торгівлі відїхав уже до Берліна.

Полонені офіцери—Українці за приналежність до української армії.

„Діло“ з дня 12. лютого с. р. доносить: Полонені офіцери—Українці табору Йозефштадт у Чехії, звернули ся до своєї таборової команди зі слідующею заявою:

„З огляду на доконаний факт признання України незалежною державою, ми, низче підписані офіцери і приналежні до цієї команди салдати, заявляємо, що від цього моменту лічимо себе горожанами української держави та офіцерами й салдатами української національної армії, і прохаємо ц. і. к. команду стації (табору) поробити негайно по телеграфу заходи перед компетентними дотичними властями, щоби нас, у порозумінню з правительством Української Республіки, офіційально було признано приналежними до Українського війська“.

3 ТАБОРОВОГО ЖИТТЯ.

Збори нової Генеральної Ради. Вибрана 27. січня нова Генеральна Рада, в складі 50 чоловік, зібрала ся 1. лютого на свої перші збори. Ці збори відкрив найстарший віком член Ген. Ради, т. Паращук. На протоколянта покликано т. Рождественського. На денний порядок поставлено, як це наказує конституція громади, такі справи:

- 1) Верифікація (провірення) виборів.
- 2) Вибір президії Генеральної Ради.
- 3) Склад нової Генеральної Старшини.
- 4) Вибір нової Генеральної Старшини.
- 5) Вибір Генеральної Контролі.
- 6) Вільні внесення.

До 1. точки денного порядку забирали слово комісарі Генеральної Старшини, що перекладали вибори, подаючи звідомлення про перебіг виборів та про вислід виборів.

У довгій дискусії, яка вивязала ся над цим звідомленням, показало ся, що деяких мандатів не можна затвердити, тому що їх визнано спірними. Задля цього вибрала Генеральна Рада комісію, яка мала докладніше перевірити всі справи, що торкали ся тих заквестіонованих мандатів, та мала потім дати звідомлення з того, що вона найшла та вийти перед Генеральну Раду з відповідними до вирішення пропозиціями.

На цім, з огляду на пізну пору, перервано збори до другого дня.

Продовження зборів Генеральної Ради відбуло ся дня 5. лютого. Відкривши збори, предсідатель уділив слово перше референтові верифікаційної комісії, т. Юценкові. Тов. Юценко звідомив Г. Раду про дослід, який зробила комісія в справі заквестіонованих мандатів, і предклав постанови, які винесла комісія.

По короткій дискусії прийнято звідомлення та ухвали комісії до відома й приступлено до другої точки денного порядку. Вибір предсідателя Генеральної Ради та кандидатура т. Р—ого на це становище визвали гарячі промови за й проти цієї кандидатури. Після цих промов заряджено вибір, і в склад президії ввійшли:

Предсідателем т. Рождественський, його заступником т. Шарко й секретарем т. Перліфонів.

Дальшою справою нарад Г. Ради—це був склад Генеральної Старшини. В засаді вирішено, що склад Генеральної Старшини остаєть ся той самий, лише відновлюєть ся, з огляду на важність хвилі, портфель військових справ („Січч“), так що Генеральна Старшина складаєть ся з 10 членів.

Приступлено до вибору Генер. Старшини. Уже при виборі президії Генеральної Ради був настрої Генер. Ради піднятий—тепер він підніс ся ще вище.

Ферментація, яка викликала цей настрої в Генеральній Раді, являла ся вислідом виборів до Генеральної Ради. В Генеральну Раду ввійшло багато нових людей, які дотепер або менше були відомі загальної громади, або які прийшли з других таборів до Раштату. Ці нові члени Генеральної Ради втворили з себе фракцію Генеральної Ради, яка поставила собі за завдання підшукати нові шляхи до спільної мети національно-політичної організації громади.

Так що вивязала ся в Генеральній Раді боротьба о вплив між старими робітниками й новими. Поручено було дотеперішньому голові громади т. Хоменкові скласти в порозумінню з фракцією „нових людей“ (як ми їх назвемо) лісту Генеральної Старшини.

Задля пізньої пори та задля порозуміння т. Хоменка з т. Петренком, головою вище названої фракції перервано засідання Ради до слідующего дня.

Засідання Генеральної Ради з 7. і 8. лютого були виповнені дискусією над тим, щоби найти компроміс (згоду) між обома групами членів Генеральної Ради. Помимо довгих нарад не вдало ся таки порозуміти ся обом групам членів Генеральної Ради й тому т. Хоменко зрік ся бути головою нової Генеральної Старшини.

Прийнявши резигнацію т. Хоменка до відома, вибрала Генеральна Рада таку Генеральну Старшину:

- Голова—Петренко;
- заступник голови: Талан;
- секретар: Юценко;
- скарбник: Гудало;
- представник просвіти: Миколаєвич;
- відпоручник преси: Талан;
- театру: Іванів;
- торгівлі: Ободяник;
- промислу: Паращук;
- „Січч“: Жемчугів;
- робітн. команд: Вдовиченко.

Референство громади поручено т. Миколаєвичеві.

В Генеральну контролю вибрано: Сафіяна, Шемшуренка й Сидорова.

Бажаючи новій Генеральній Старшині доброго успіху в її діяльності замкнув на цьому предсідатель Г. Ради збори.

Поздоровлення з миром і самостійною Україною.

До нашої громади надійшли ще такі приватні телеграми:

З нагоди проголошення й закріплення самостійности Української Народньої Республіки та заключення миру між Україною й осередніми державами пересилаємо українській громаді в Раштаті найщиріші бажання.

Хай живе Українська Народня Республіка.

Українська громада в Венцлярі.

Ми бажаємо й надїємо ся, що ця історична хвилина принесе нашому дорогому, довго мученому Рідному Красві нову добу щасливого розвитку й найрацшого розцвіту.

„Слава вільній Українській Народній Республіці“!

Укр. громада в Зальцведелі.

З приводу заключення миру нашої дорогої України з осередніми державами засилає Українська громада табору ГанOVER-Мінден сердечний привіт українській громаді в Раштаті.

Хай живе наш Рідний Край—наша вільна незалежна Українська Народня Республіка для добра нашого народу.

Українська громада в ГанOVER-Міндені.

Привіт із миром всім співробітникам. Наша тверда віра в відродження України побідила. Ця сама віра хай провадить нас до відбудови нашого Рідного Краю України.

Осип Безпалко.

Останні вісти.

Росія просить миру.

В німецькому парламенті заявив державний секретар заграничних справ, Кільман, що він одержав із Петербурга іскрову телеграму, в якій большевицьке правительство заявляє, що воно годить ся на ті мирові умови, які Росії в Берестю предложили Німці. У відповідь на цю телеграму зажадало німецьке правительство від петербурзького правительства письмової заяви в цій справі.

Таку заяву, як доносять найновіші газети, переслало петербурзьке правительство до німецького фронту й німецьке правительство вже отримало її.

З цього виходить, що большевики змякли трохи. Чи вони гадають мирити ся, чи хочуть „втяти“ яку нову „штуку“ побачимо. Наразі скажемо, що німецьке правительство зажадає тепер від большевиків, щоби вони стягнули з України всі московські війська.

ВІЙНА.

СХІДНИЙ ФРОНТ.

РОСИЙСЬКИЙ ФРОНТ.

Прийнявши 18. лютого за речинець, у якому мало скінчити ся перемир'я з Росією, рушили німецькі війська на цілій лінії вперед на російську територію. За той час до 21. лютого поступили вони по залізниці Рига—Петербург аж за Венден і Вольмар.

Дальше на полудень прийшли німецькі війська до Двини та забрали місто Двинськ. Опору зі сторони Москалів Німці або зовсім не стрінули, або стрінули дуже слабкий опір.

З острова Мону перейшли німецькі війська по замерзлому озері до берегів Естляндії та заняли вже частину цього краю. Також і тут не ставлять російські війська великого опору своїм противникам. Навпаки національні естляндські полки переходять на бік Німців.

УКРАЇНСЬКИЙ ФРОНТ.

Закликані українським правительством проти большевиків на поміч рушили Німці з Волині вперед у напрямку Рівно—Житомир—

Київ. Протягом трьох днів забрали Німці кріпости Луцьк та Рівне. Крім цього забрали як добути: 1353 гармат, 120 скоростріль, около 5000 возів, біля тисячі залізничних возів із різними поживними засобами, та багато иньшого военного матеріалу. В полон попало большевицьких військ: 1 генерал, кількох командантів дивізій, 425 офіцерів та 11200 вояків.

Населення всюди вітає Німців як своїх приятелів.

На західнім і попудневім фронтах змін не має.

До Товаришів на робітничих командах!

Від мирової української делегації в Бересті одержала наша таборова громада слідууючу телеграму:

ДО УКРАЇНСЬКИХ ОФІЦЕРІВ І ВОЯКІВ!

Мирова делегація Української Народної Республіки в імені українського правительства взиває всіх українських офіцерів і вояків ставити ся в розпорядимість Української Центральної Ради й тепер, після підписання почетного та демократичного мира, Рідний Край — Україну увільнити від большевицьких банд, що несуть до нас анархію.

В тій цілі з полонених Українців будуть створені дисципліновані відділи: **МИРОВА УКРАЇНЬКА ДЕЛЕГАЦІЯ.**

З приводу цієї телеграми звернула ся була Ген. Старшина нашої громади з окремою відозвою до всіх Українців на робітничих командах, що хочуть зараз повернути до Рідного Краю—але повернути зі зброєю в руках—тому що анархія та безладдя, які панують у Росії, перекинулись у часті й на Україну, й підписаний у Берестю мир забезпечує Україну тільки перед її колишнім зовнішнім ворогом—а не приносить ще миру в нутрі Краю, щоби ті полонені Українці стали під прапор Української Центральної Ради, правительства України.

Задля цього формують ся відділи Січовиків, які організовано мають відіхати на Україну, щоби зараз же могли стати на послуги Рідного Краю.

Першими отже повернуть на Україну ті полонені Українці, які мають ще невідране здоровля, щоби нести міліційну службу, й які не страхають ся форонити оружжям добутої революцією волі нашого народу, боронити свого краю, своїх осель перед грабінниками, які враз із московськими найзділками хочуть опустошити та знищити Україну.

Один транспорт Січовиків, що складав ся з 800 чоловік, відіхав у неділю 17. лютого на Україну. Другий, більший відділ, який має складати ся з 1200 людей, відіде на днях.

Просимо тому тих товаришів, що хочуть прилучити ся до цього або до других транспортів, ЗАРАЗ зголошувати ся на адресу:

Ukrainisches Sekretariat,
Russenlager Rastatt.
Генеральна Старшина.

Білорус до Українців.

Наша редакція одержала такий лист від одного широго сина Білорусії:

До Українського Секретаріату в Раштаті.

Щиро дякую, що Ви прислали Вашу часопись „Розсвіт“ та мою національну білоруську часопись „Гоман“. Більше мабуть одержувати часописів не прийдесть ся тому, що енергійні, смілі, інтелігентні провідники Вашого народу заключили мир, що покляло кінець Вашому полоні. Тепер Ви всі йдете до дому і там будете працювати для добра свого народу. Ви щасливі, бо Україна стала свободною, її ж сестра Білорусь і на далі мучить ся в московських кайданах. Тому моя просьба до Вас, а думаю, що це е також просьбою і всіх Білорусів, до Вас вільних горожан, щоби Ви зцілою натугою сил агітували за спільні змагання визволення нашого нещасного білоруського краю від Московщини.

Білорус В. Мацур, № 3235. Arb. K-do № 1859. Sömmersda Neuthorst. 10, Kr. Weisensee.

Ре дагує комітет товариства „Український Рух“

ІЗ РОБІТНИЧИХ КОМАНД. ШУКАЮТЬ СВОЇХ.

Заснувалось, як нас повідомляють, нове товариство під назвою „Запорізьська дружина“ на робітничій команді Waldshut.

Завданням своїм постановило товариство провадити організаційне життя та приучати до нього й своїх членів.

В організацію вступило 26 чоловік.

Головою тов—ства вибрано т. Сивяговського, секретарем—т. Ляшенка, скарбником т. Сугового.

На роб. команді Waltershofen, Amt Freiburg заснував ся недавно гурток „Дружба“ з ціллю національного освіднення й приучення членів до громадського й організаційного життя.

Гурток налічує 19 чоловік, має касу з членських внесків і жертв, сумою 99 м. 20 ф., та має також маленьку бібліотечку.

Головою гуртка е т. Мартинюк, секретарем—т. Біловус, скарбником—т. Товчича.

Редакція бажає як найкращого успіху цим обом організаціям.

О П О В І С Т К А.

Генеральна Старшина перестерігає й прохає Товаришів на робітничих командах і всюди, щоби на адресах карток та листів, висланих до сімї й знайомих на Україні,—не писали на горі: „В Росію“, а тільки: **В УКРАЇНУ**, бо иньшим шляхом іде тепер почта в Росію, а иньчим на Україну, а по друге **Україна творить уже окрему свою державу, яка з Росією не має зараз нічого спільного.**

ПОЧТОВА СКРИНЬКА.

Пол. Юхим Семиженко, № 25582, шле привіт свому родичеві, Грицькові Мазунові, й повідомляє, що сам знаходить ся на роб. ком. № 377, I в м. Карлсруге.

Товаришові Артемові Загороднюкові, № 25051. Секретаріат не може переслати без адреси.

Товаришові Якову Яловому, № 5014. Секретаріат не має змоги виконати Вашу просьбу.

Товаришові Іванові Чижевському, № 7595, на роб. команду № 827, шле привіт Порфир Охнаровський і повідомляє, що почувас себе гарно.

ЖЕРТВИ.

На волинські школи. Від ком. № 949—5 м. 50 ф., № 242—14 м., від товариша № 24221—7 м. 80 ф., № 27121—1 м.

На волинських сиріт. Від таб. Germersheim, команда Niedermohr—12 м. 50 ф., таб. Landau, ком. Dorf Hüfler—3 м., ком. Eichweiler—2 м. 50 ф., ком. Kaiserslautern—10 м., від тов. № 9889—80 фен.

На національний фонд. Від тов. № 1079—20 ф., від тов. № 6410, таб. Boos (Elsas)—50 ф., від Укр. Громади, ім. Т. Шевченка в м. Bremen—16 м. 30 ф., від тов. Козина—10 м. 85 ф., від організації „Хвиля“, на ком. № 40, I—12 м. 50 ф., від т.т. № 2299—50 ф. і № 7728—50 ф.

О П О В І С Т К А.

Видавниче товариство „Український Рух“ пошукує **МАШИНІСТА-ПЕЧАТНИКА** для друкарні.

Фахівців прохаєть ся зголосити ся по адресі видавництва.

ОБОРОТОВА

відомість обрахунків торговельної спілки „ЄДНІСТЬ“ за місяць січень 1918. р.

НАЗВА РАХУНКІВ.	Зістало ся з грудня.				О б о р о т.				Решта на лютий			
	Активна.		Пасивна.		Д.		К.		Активна.		Пасивна.	
	Д.	К.	М.	К.	М.	К.	М.	К.	Д.	К.	М.	К.
Р-к каси	4437	25	—	—	52146	26	51810	88	4772	63	—	—
» чаю	644	64	—	—	201	04	281	68	564	—	—	—
» крамниці	22338	49	—	—	35637	35	34797	56	23178	28	—	—
» чайні	3869	21	—	—	33028	03	32943	34	3953	90	—	—
» краму	—	—	—	—	53136	25	53136	25	—	—	—	—
» платні роботи.	—	—	—	—	357	—	357	—	—	—	—	—
» ріжних видатків	—	—	—	—	1543	52	1543	52	—	—	—	—
» прибутків і справ	—	—	—	—	11690	28	11690	28	—	—	—	—
» вірителів	—	—	18500	—	35690	41	40736	61	—	—	23546	20
» дивідендів	—	—	139	35	—	—	34	25	—	—	173	60
» генеральн. каси	—	—	2093	50	—	—	342	50	—	—	2436	—
» «товариства праці»	—	—	139	35	139	35	34	25	—	—	34	25
» «український рух»	—	—	418	70	418	70	68	50	—	—	68	50
» пайкового капіталу	—	—	645	—	1	50	7	50	—	—	651	40
» запасного капіталу	—	—	2950	27	—	—	137	—	—	—	3087	27
» авансових сум	—	—	4000	—	4000	—	—	—	—	—	—	—
» оборотов. капіталу	—	—	2403	02	616	50	685	07	—	—	2471	59
РАЗОМ.	31289	59	31289	59	228606	19	228606	19	32468	81	32468	81

Книговод М. Сугар.

Із друкарні «Союза Визволення України» в раштатських таборі.